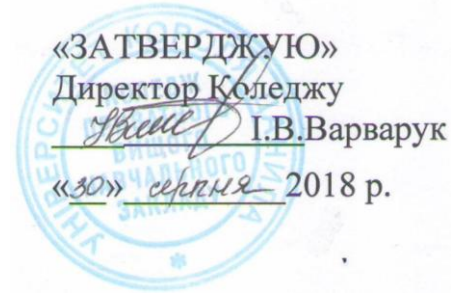

**КОЛЕДЖ
ПРИВАТНОГО ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
УНІВЕРСИТЕТУ КОРОЛЯ ДАНИЛА**

Циклова комісія з архітектури, будівництва та дизайну

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
для студентів II курсу
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
спеціальності 022 «Графічний дизайн»**

Освітньо-професійна програма – «Графічний дизайн»

Розробник:

Гілязова Н.М. зав. кафедри дизайну, к. м-ва, доц.

Методичні вказівки до проходження навчальної практики обговорені та затверджені на засіданні циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну.

Протокол від "29" серпня /2018 року № 1.

Голова циклової комісії

(підпис)

Н.І.Золотарчук
(прізвище та ініціали)

1. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Практика студентів є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки молодших спеціалістів з напрямку 022 «Графічний дизайн».

Безпосередньою метою практики є закріплення професійних знань, умінь і навичок, що були набуті студентами під час навчання на факультеті архітектури, будівництва та дизайну, їх розширення та поглиблення під час проходження практики. Студенти оволодівають сучасними формами та методами роботи, набувають практичних навичок і досвід виконання робіт.

Практика покликана скоротити строк адаптації молодого фахівця до реальної професійної діяльності після закінчення Університету Короля Данила.

2.2. Мистецька практика проводиться згідно робочого навчального плану на 2-му курсі на базі Івано-Франківського Університету Короля Данила та на пленері в етнокультурних осередках Прикарпаття.

Навчальна практика сприяє закріпленню практичних навик різноманітних технік рисунку та живопису. На практиці студенти також відвідують художній музей м. Івано-Франківська де поглиблено вивчають культурну спадщину даного регіону.

2. БАЗИ ПРАКТИКИ

2.1 Практика студентів коледжу проводиться на базах практики, які мають відповідати меті, завданням, змісту практики, вимогам навчальних планів, а також кваліфікаційному рівню студентів (молодший спеціаліст), що направляються на базу.

2.2 Навчальна практика проводиться на базі Університету Короля Данила. Студенти проводять роботу на пленері та в етнокультурних осередках Прикарпаття.

2.3 Розподіл студентів по етнокультурних осередках Прикарпаття проводиться з урахуванням побажань студентів та здійснюється директором коледжу.

2.4 Для організації і забезпечення проходження студентами практики призначається керівник від факультету архітектури, будівництва та дизайну.

2.5. Обов'язки по організації та проведенню конкретного виду практики покладаються на відповідального за цей вид практики – керівника від факультету архітектури, будівництва та дизайну.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідальність за організацію, проведення і контроль практики студентів покладається на директора коледжу та голову циклової комісії з архітектури, будівництва та дизайну

Відповідальність за безпосереднє керівництво мистецькою практикою студентів на викладача.

3.1. Керівник від бази практики:

- всебічно сприяє виконанню студентами графіку та програми практики, консультує студентів, ділиться практичним досвідом, надає допомогу в одержанні інформації для підготовки звітів та виконання індивідуальних завдань;

- залучає студентів до суспільної роботи, організує зустрічі практикантів з керівниками підприємства, установи чи організації;

- вживає виховних та адміністративних заходів впливу на студентів, які порушують правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства, установи чи організації, та повідомляє про це завідувача кафедри;

- знайомить зі звітами студентів-практикантів та дає їм оцінку, характеризує в щоденнику ставлення кожного студента до практики та її результатів, підписує щоденник практики, видає при необхідності характеристику, яку підписує особисто та скріплює печаткою.

3.2. Студенти, які направляються на практику, зобов'язані:

- одержати в Університеті Короля Данила відповідні документи та своєчасно прибути на бази практики;

- у повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівки їх керівників;

- дотримуватись у повному обсязі правил внутрішнього трудового розпорядку, правил охорони праці, техніки безпеки та виробничої санітарії підприємства, установи чи організації;

- нести відповідальність за виконану роботу;

- якісно підготувати та подати на кафедру, не пізніше ніж через три дні по закінченні практики звітні документи у встановленому порядку.

4. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час проходження практики здійснюється поточний контроль за роботою студентів на базах практик:

- перевіряється установлений режим праці під час практики;

- правила ведення поточних записів і результатів виконання графіку проходження практики;

- необхідність ведення щоденника практики.

Підсумковий контроль передбачає виконання студентами такої звітності, яка повинна бути якісно підготовлена та подана на кафедру не пізніше, в останній день закінчення практики:

Структура матеріалів з баз практики

Види практики	Звітність про проходження практики	Обсяг звітності (сторінок)
1. Навчальна практика	1. Звіт з практики.	10-15
	2. Виконане індивідуальне завдання	до 15
	3. Щоденник	1

5. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Обсяг звіту не повинен перевищувати: для навчальної та виробничої 10-15 сторінок друкованого тексту.

Наявність в ньому основних розділів, послідовність висвітлення матеріалу, правила оформлення встановлюється у робочій програмі проходження практики.

Структура звіту:

- титульна сторінка (Додаток №1);
- зміст;
- вступ;
- основна частина (розділи, пункти і підпункти);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (ілюстрації).

Невід'ємною частиною проходження практики є виконання індивідуального завдання. Виконання студентами індивідуальних завдань є важливим етапом у вирішенні основних завдань практики.

За час проходження практики кожним студентом виконується індивідуальне завдання, а також щодо збору матеріалів для науково-дослідних робіт, пов'язаних з тематикою роботи кафедр, збором матеріалів для виконання дипломного проекту (державної атестації).

Консультування та контроль за виконанням індивідуального завдання до виконання дипломної роботи здійснюється безпосередньо науковим керівником роботи.

6. ПІДТВЕРДЖЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки практики підводяться під час складання студентами залікової сесії. Для цього призначається предметна або циклова комісія за рішенням кафедри, яка затверджується головою циклової комісії. Диференційна оцінка з практики враховується на одному рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. В тих випадках, коли практика закінчується після проведення екзаменаційної сесії, оцінка з цієї практики враховується разом з оцінками наступного семестру.

Члени призначеної комісії знайомляться з поданими матеріалами звітності, та рекомендують їх до захисту з попередньою оцінкою.

Під час захисту практики студент має можливість покращити або погіршити попередню оцінку усною відповіддю та відповідями на запитання членів комісії.

Критерії оцінювання	
для екзамену	для заліку
5 «відмінно»	зараховано
4 «добре»	

3 «задовільно»	
2 «незадовільно з можливістю повторного складання»	не зараховано з можливістю повторного складання
2 «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки визначаються тими вимогами, що пред'являються до конкретного виду практики, і висвітлюються у робочих програмах.

Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні, направляється на практику вдруге в період канікул.

Керівник інформує адміністрацію факультету щодо фактичних термінів початку і закінчення практики, складу груп студентів, які пройшли практику, їх дисципліну, стан охорони праці і протипожежної безпеки на базі практики і з інших питань організації і проведення практики.

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

№ з/п	Назва теми	Вимоги до завдання	К-ть робіт
1	Начерки й замальовки пейзажу і його елементів (дерева, рослини, квіти й т.д.).	Виразно передати характерні риси мотивів і його елементів. Матеріал: папір, олівець, вугілля, сангіна, туш, фломастер.	2
2	Короткострокові етюди квітів і рослин.	Визначити звучання етюд за допомогою кольору. Матеріал: папір, акварель, гуаш.	2
3	Замальовки міського пейзажу (короткострокові етюди).	Виразно передати характерні риси архітектурних споруджень, побудова площ і вулиць. Матеріал: папір, олівець, вугілля, сангіна, туш, фломастер.	2
4	Етюди міського пейзажу (тривалі етюди)	Мальовничими засобами передати особливості міської повітряної перспективи й висвітлення. Матеріал: акварель, гуаш.	2
5	Етюди сільського,	Мальовничими засобами	3

.	гірського пейзажу (тривалі етюди)	передати особливості сільської, гірської повітряної перспективи й висвітлення. Матеріал: акварель, гуаш.	
6	Графічні начерки й замальовки птахів і тварин.	Виразно передати пластику тварини. Матеріал: папір, олівець, вугілля, сангіна, туш, фломастер, кисть.	2
7	Короткострокові етюди птахів і тварин.	Живописно виразити особливості форми тварини. Матеріал: папір, акварель, гуаш.	2

9. ПОСЛІДОВНІСТЬ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ

Практика на природі (пленер) – невід’ємна складова частина підготовки вчителів образотворчого мистецтва, які повинні органічно поєднувати широкий науковий кругозір зі справжнім професіоналізмом, високим рівнем фахової практичної підготовки.

Мета практики: сформувані поняття про пленерний вид практики, простежити тісний взаємозв’язок світу природи і людини, розширити знання про навколишній світ, формувати пізнавальну і творчу активність майбутніх педагогів, вміння висловлювати свої думки на папері, не боятись помилок, розвивати спостережливість, увагу, закріпити навички роботи з рисунку та живопису. Отримані на заняттях.

Способи роботи на пленері, як правило, рисунок й живопис.

Рисунок містить у собі: тривалий малюнок, замальовку й начерк.

Живопис – довготривалий етюд, короткостроковий етюд, кистьовий начерк.

Довготривалий малюнок має на меті найбільш повний аналіз зображуваного мотиву. Роботу над довготривалим малюнком можна представити поетапно:

1. Композиція зображення, визначення основних пропорційних співвідношень.
2. Виявлення конструктивних особливостей зображуваного, пластики, перспективна побудова.
3. Передача основних тональних відносин.
4. Пророблення об’ємної форми за допомогою світлотіні. Робота над деталями зображення.
5. Заключна частина. Узагальнення малюнка.

Довготривалий малюнок виконується на пленері приблизно 3-6 годин, залежно від формату роботи.

Замальовка являє собою короткостроковий малюнок із завданнями виділити й передати головне й найбільш характерне в мотиві. Час виконання замальовки від 20 хвилин до 2 годин.

Довготривалий мальовничий етюд, також як і тривалий малюнок, має на меті зобразити мотив з рішенням всіх поставлених завдань по передачі стану природи, простору й найбільш важливих деталей. Робота ведеться послідовно:

1. Компонування зображення, визначення основних пропорційних співвідношень. Підготовчий малюнок для живопису.
2. Прокладка загальних колірних і тональних відносин.
3. Визначення планів, виявлення форми й обсягу зображення.
4. Робота над деталями в контексті загальних рішень.
5. Закінчення роботи, узагальнення.

Час написання етюду від 3 до 6 годин.

Для передачі певного стану природи робляться короткострокові етюди. У короткостроковому етюді вирішуються завдання основних тональних і колірних відносин, визначення колориту. Деталізація не передбачається. Треба уважно ставитися до вибору формату зображення - занадто великий може виявитися непродуктивним для рішення завдань по передачі мінливого стану природи. Час виконання загальної майже закінченої роботи від 15 хвилин до 1-єї години.

Кистьові начерки виконують приблизно таку ж мету й завдання, що й начерки графічним матеріалом. Різниця в тому, що художник замість тону вводить кольорову пляму і як інструмент використовує легку й пластичну кисть. Час виконання начерку від 5 до 20 хвилин.

Практика проводиться кожного дня, крім суботи та неділі. Тривалість практики три тижні по 6 академічних годин на день з двома перервами по 15 хвилин. Викладач, який керує практикою, зобов'язаний провести інструктаж з безпечної роботи в межах закладу та на вулицях міста. Навчальна практика завершується підсумковим переглядом, обговоренням і оцінкою практичних робіт, виконаних за програмою курсу відбором малюнків, ескізів для методичного фонду та звітної виставки.

Тема 1. Рисунок та живопис елементів рослинного світу.

Найважливішою частиною пленерної практики є зображення рослин. Доцільно починати пленер із замальовок гілок дерев, квітів й інших елементів рослинного світу. Перший етап роботи це композиційне розміщення зображення й побудова. Намічається конструкція гілки, пропорційне співвідношення її частин, пластичний рух форми. Потім виявляються просторові розташування частин, плани зображення. Штрихом або тушуванням проробляються форма гілки, листи.

Як матеріал для замальовки рослин можна використати простий графітний олівець, туш, перо, чорнило, кисть, фломастер, пастель.

Поряд зі звичайним для графіки аркушем можна використати кольоровий та тонований.

Для мальовничого етюду рослин найцікавіші квіти, вони привабливі й виразні по кольору. Рекомендується починати з нескладних по будові рослин.

Наприклад, живопис окремої квітки великої форми. Потім перейти до живопису групи квітів, де присутні два-три плану.

Найпривабливіший матеріал для живописних етюдів рослин - це акварельні фарби та папір. Рекомендується використати різні техніки - заливанням, лесування, по-вологому, т.д. Поряд з аквареллю для живопису рослин можна використати гуаш. Під гуаш доцільно приготувати тонований папір або картон.

Тема 2. Малювання та живопис сільського, гірського або міського пейзажу.

Найважливішим моментом живопису етюд пейзажу є вибір мотиву. Досвідчений художник ідучи на натуру певним чином настроюється, визначає мету й завдання майбутнього етюд. Починаючий художник повинен знати й враховувати деякі рекомендації при пошуку мотиву і його композиції. По-перше, не слід ставити на перше місце пошук ефектних місць для зображення. Досвід пленерної практики показує нам, що прості й скромні мотиви, що перебувають буквально навколо нас, здатні надихнути художника на створення етюд який вийде за рамки простого вивчення натури.

Для зручності компоювання можна використати спеціально приготовлені з паперу рамки або, у крайньому випадку, долоні рук і пальці. Дивлячись на натуру через передбачуваний формат легше уявити й уточнити композиційне рішення етюд. При компоюванні варто враховувати пропорційні відносини всіх частин пейзажу, щоб зображення було природне, виразне й відповідало задуму художника. Звернути увагу на просторові завдання в етюд, домогтися пластичної виразності окремих частин пейзажу.

Раціонально починати писати етюд з передачі стану неба. Саме погодні умови й висвітлення найбільш цікавих елементів виражається в характері неба, а це визначає стан усього етюд. Крім того, небо дає рефлекс на землю й ці дві відносини небо-земля визначають колорит етюд.

На початку пленеру краще використати невеликі формати: 20 на 30 акварель. Час на один аркуш - приблизно 20-30 хвилин. Основними завданнями таких етюдів потрібно вважати правильну передачу співвідношень між небом і землею, їхній стан і колористичну єдність. Деталізувати етюд потрібно з обережністю, увесь час ставлячи на перше місце передачу стану через основні відносини. У міру набуття досвіду час роботи можна збільшити, розширивши коло розв'язуваних завдань. Також можна збільшувати й формат етюд.

Писати пейзажі з натури гуашшю не рекомендується. При висиханні гуаш сильно світлішає, тому правильно взяти основні відносини важко. Традиційно кращим матеріалом для живопису на пленері є акварель.

Ціль малювання й живопису міського пейзажу – це подальше вдосконалювання професійних навичок малювальника й живописця в умовах пленеру. Завдання творчої практики в місті й рекомендації з їхнього рішення залишаються подібними з виконанням етюдів у сільській місцевості. Разом з тим, специфіка міського пейзажу припускає особливу увагу до деяких моментів побудови зображення. Насамперед це стосується композиції малюнка або етюд. Усяке зображення припускає компоювання. В умовах пленеру пошуки композиції необхідно вести у двох напрямках. Перше – це пошуки закінченої,

цілісної композиції спрямованої на створення художнього образу із застосуванням правил і засобів композиції. Друге – фрагментарне зображення мотиву або його деталі з акцентуванням виразності зображення і його наступне використання у творчій роботі. У кожному разі виразність досягається новизною сприйняття й відбиття, естетичним відкриттям світу й використанням закону контрастів. У міському пейзажі, де часто домінують одноманітні форми, необхідно використати такі засоби композиційного задуму як: виявлення центра, розподіл зображення, симетрія й асиметрія, ритм.

Важливим завданням міського пленеру є вивчення взаємозв'язку між лінійною й повітряною перспективою при зображенні архітектурних об'єктів, побудова ракурсних положень. Виявлення характерних тонових і колірних контрастів натури при зображенні архітектурного мотиву. Передача співвідношень архітектурних об'єктів, дерев і т.д. Розвиток навичок виявлення силуетів архітектурних мас і планів.

Тема 3. Малювання й живопис представників тваринного світу на пленері.

Для того, щоб робити замальовки й писати етюди із представників тваринного світу необхідна попередня підготовка. Потрібно ознайомитися з анатомічною будовою тварин, провести порівняльний аналіз кістяків плазуючих, риб, птахів, звірів. Використовуючи наявну літературу по зоології, варто довідатися якнайбільше про тварин, яких ви плануєте зобразити.

Малювати живу натуру найкраще починати із серії ознайомлювальних начерків. Тут важливіше всього постаратися передати просторову пластику форми. Деякі частини натури для більш детального вивчення можна намалювати окремо. Від швидких начерків треба переходити до більш докладних замальовок, де форма проробляється тоном за допомогою різних по м'якості графічних матеріалів різноманітними прийомами.

Для виконання мальовничих етюдів вигідно як моделі використати птахів. Їхнє яскраве пір'я дає можливість у формоутворенні використати кольорову пляму. Починати роботу кольором рекомендується з виконання кистьових начерків. У міру зростання впевненості треба пробувати робити начерки тільки пензлем, без попередньої побудови олівцем. Вивчаючи форму й набуваючи впевненості в матеріалі можна переходити до більш тривалих етюдів.

Особлива увага в мальовничому етюді тварин варто приділити освітленості натури. Моделювання форми досягається за умови правильно взятих відносинах світла й тіні. Як матеріали можна використати акварель, гуаш, масло. Як найбільш пластична й швидка найкраща акварель. Технічні прийоми повинні бути різноманітними й вигідно підкреслювати декоративність зображення.

Титульний листок звіту про практику

КОЛЕДЖ
ПВНЗ УНІВЕРСИТЕТУ КОРОЛЯ ДАНИЛА

ЗВІТ
про проходження навчальної практики

Студент група _____

Керівник практики:

Івано-Франківськ

20__ р.

**ГРАФІК ВІДВІДУВАННЯ БАЗ ПРАКТИКИ І КОНСУЛЬТУВАННЯ
СТУДЕНТІВ
КЕРІВНИКОМ ПРАКТИКИ**

№ п/п	Назва баз практики	Прізвище та посада керівника практики	Прізвище студента	Місяць і число

Керівник від університету _____ (прізвище та ініціали)
(підпис)

Графік консультацій

Дата	Зміст консультації	Консультант	Підпис

Календарний план проходження практики

№ п/п	Етапи проходження практики	Термін виконан	Примітки
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			

Студент _____
(підпис)

Керівник-організатор _____
(підпис)